

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204933
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 - 17Csp/53/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie 3 417 EUR takto

rozhodol:

- 2 - 17Csp/53/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 000 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu vychádzajúc z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti primeraného finančného zadostučinenia súd žalobu z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

- 7 - 17Csp/53/2023

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 19.05.2023 domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 200 EUR. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 23Cb/47/2021, v ktorom si žalovaný pretým ako žalobca) uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 4 512,60 EUR s prísl., bol ako spotrebiteľ voči terajšiemu žalovanému úspešný, keď súd zamietol nárok žalovaného (vtedy žalobcu) rozsudkom sp. zn. 23Cb/47/2021 zo dňa 07.07.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.07.2022. Poukázal na odôvodnenie predmetného rozsudku, konkrétne body 52., 57. až 66. odôvodnenia. Primerané finančné zadostučinenie (ďalej aj len „PFZ“) si uplatnil za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré si bol nútený brániť v základnom konaní. Uviedol že PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol na súde úspešný. Zastával tiež názor, že primerané finančné zadostučinenie nemôže mať iba symbolický význam a byť v symbolickej výške, nakoľko by tak nebolo ani primeraným, ani spravodlivým. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to podľa žalobcov možné len priznaním PFZ v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ

priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. Uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia 3 417 EUR podľa žalobcu vychádza iba zo sumy, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor obohatil, t.j. zo sumy 3 417 EUR. Poukázal na to, že žalovaný sa mienil obohatiť v predmetnom základnom konaní o ďalšiu sumu 4 512,60 EUR. V tejto súvislosti uviedol, že úver u bol poskytnutý na sumu 3 000 EUR, pričom uhradil celkom sumu 3 417 EUR, čo v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru znamená bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu o 3 417 EUR. Záverom uviedol, že otázka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva je definovaná rozsudkom v základnej veci a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a priznal mu náhradu trov konania. Predovšetkým považoval uplatnenú sumu PFZ za zjavne neprimeranú a neodôvodnenú, keď žaloba neobsahuje žiadne tvrdenia odôvodňujúce jej výšku. Hoci súhlasil, že existenciu ujmy a jej rozsah nie je spotrebiteľ povinný dokazovať, mal za to, že pre úspešné uplatnenie PFZ je nevyhnutné, aby bola jej existencia aspoň tvrdená a ujma skutočná. Mal ďalej za to, že žaloba neobsahuje skutkové tvrdenia osvedčujúce uplatnený nárok. Rozporoval, že by rozhodujúcim kritériom pre určenie PFZ mala suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo chcel obohatiť. S ohľadom na skutočnosť, že nie je možné podľa žalovaného vychádzať z aspektov materiálnej povahy a účelom PFZ je dovŕšenie ochrany porušeného práva spotrebiteľa, je podľa žalovaného dôvodné tvrdiť, že žalobca nemá nárok na PFZ a ak áno, tak len v symbolickej výške 1 EUR. Vzniesol tiež námietku premlčania, pretože PFZ nevzniká v spojení so žiadnym rozhodnutím. Pre uplatnenie nároku na PFZ nie je totiž podľa žalovaného nutné, aby mu predchádzalo iné súdne konanie alebo spor (s poukazom na NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017) a mal za to, že žalobca si mohol svoj tvrdený nárok bezpochyby uplatniť kedykoľvek od uzavretia zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, t.j. od 30.06.2014. Poukázal na to, že v konaní pred NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 bola položená aj dovolacia otázka, či na uplatnenie PFZ musí najskôr prebehnúť a právoplatne skončiť iné konanie, pričom NS SR uviedol, že pre úspešné uplatnenie PFZ zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Ak teda najvyšší súd definoval, že žiadny predchádzajúci spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom nemusí prebiehať, potom sa okamih, kedy sa právo na PFZ mohlo prvýkrát vykonať, nemôže viazať na skončenie nejakého konania.

3. Žalobca v replike zo dňa 19.06.2023 zotrval na podanej žalobe. Poukázal na I. výrok rozsudku tunajšieho súdu č.k. 23Cb/47/2021-127 zo dňa 07.07.2022 a odôvodnenie rozsudku, v ktorom sa konštatuje porušenie noriem spotrebiteľského práva. Mal za to, že tvrdenia žalovaného odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. Mal za to, že v zmysle rozhodnutia v základnom konaní je evidentné jeho úspešné uplatnenie práv prostriedkami procesnej obrany, čím naplnil hypotézu v § 3 ods. 5 zákona ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Zastával názor, že pri citovanom ustanovení je potrebné vychádzať z formálno-systematického výkladu s poukazom na účel a zmysel zákona, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy v rozpore s právnymi predpismi a následným uplatnením nedôvodnej pohľadávky zo zmluvy na súde došlo preukázateľne k porušeniu jeho spotrebiteľských práv. Pre vznik nároku na PFZ pritom podľa žalovaného postačuje už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu). V danom prípade však už dokonca šlo o reálny zásah do jeho práv, keďže žalovaný na základe nedôvodnej žaloby uplatňoval pohľadávku voči nemu v nezákonnej a nedôvodnej výške. Uplatňovanie práv na základe dotknutých zmlúv považoval za určitý druh špeciálnej recidívy. Námietku premlčania považoval za nedôvodnú. Mal za to, že úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde je nevyhnutným predpokladom a argumentáciu žalovaného považoval za neprimerane extenzívnu, vytrhnutú z kontextu uznesenia najvyššieho súdu. Poukázal na to, že od podania žaloby dodávateľom v základnom konaní dňa 09.03.2021 do podania žaloby o FZ dňa 19.05.2023 neuplynula trojročná premlčacia doba. Sumu 3 417 EUR považoval za primeranú výšku PFZ s ohľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem. Ohľadom uplatnenej výšky PFZ odkázal na množstvo judikatúry v obdobných veciach, ale teda predovšetkým na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 04.10.2016, v zmysle ktorého odradzujúco môže pôsobiť iba hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktoré chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť. V zmysle rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/42/2019 zo dňa 29.01.2020 zas výška PFZ môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá

spotrebiteľovi hrozila. Za objektívne kritérium tak považoval výšku škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 04.07.2023 zotrval na námietke, že podaná žaloba neobsahuje označenie žiadnych skutkových okolností, ktoré by preskúmateľným (a teda aj vecne prejednatelným) spôsobom odôvodnili základ nároku a jeho výšku. Mal za to, že PFZ je nárokom imateriálnej, nemajetkovej povahy a logicky jeho výšku môžu určovať len skutočnosti, ktoré zodpovedajú takejto povahe zadosťučinenia.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 29.09.2023, ktorého sa žalovaný, ani jeho právny zástupca nezúčastnili, svoju neúčasť ospravedlnili a súhlasili s prejednaním a rozhodnutím vo veci v ich neprítomnosti. Predmetné pojednávanie tak súd v súlade s § 180 CSP vykonal v neprítomnosti žalobcu (nebol na pojednávanie ani osobitne predvolávaný), žalovaného a jeho právneho zástupcu.

6. Na pojednávaní dňa 29.09.2023 právny zástupca žalobcu v mene žalobu zotrval na podanej žalobe a doterajších vyjadreniach.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ktoré strany súdu predložili alebo označili ako dôkazy (rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 23Cb/47/2021—127 zo dňa 07.07.2022), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán sporu i s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

8. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 23Cb/47/2021—127 zo dňa 07.07.2022, právoplatným dňa 29.07.2022 súd zamietol žalobu terajšieho žalovaného (vtedy v postavení žalobcu) voči žalobcovi (vtedy v postavení žalovaného). Predmetom konania bol nárok na zaplatenie sumy 4 512,60 EUR zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX zo dňa 27.06.2014. Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozsudku terajší žalobca vystupoval v konaní ako slabšia strana – spotrebiteľ a terajší žalovaný ako dodávateľ, keď súd posúdil vzťah medzi stranami sporu ako vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou – zmluvou o spotrebiteľskom úvere. V odôvodnení ďalej súd konštatoval, že dotknutá zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.06.2014, z ktorej mal vychádzať uplatnený nárok, neobsahovala zákonom vyžadované náležitosti, a to tie, ktoré sú obligatórne stanovené v § 9 ods. 2 písm. f/, g/, i/, K ZoSÚ, čo malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. Súd navyše konštatoval privysoký úrok v rozpore s dobrými mravmi. Záverom súd konštatoval, že terajšiemu žalobcovi bola na základe dotknutej zmluvy vyplatená suma finančných prostriedkov vo výške 3 000 EUR a tento terajšiemu žalovanému už splatil celkom sumu 6 417 EUR.

9. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledujúcej právnej úpravy:

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Zákonnými predpokladmi úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je:

- existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka),
- úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a
- pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá.

14. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

15. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

16. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave o spotrebiteľských zmluvách. Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporný. Sporným v tomto konaní bolo iba právne posúdenie splnenia zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a výška prípadného primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj otázka premlčania nároku na PFZ.

17. Preto súd v prvom rade konštatuje, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je spotrebiteľského charakteru, žalobca vystupuje ako spotrebiteľ a žalovaný ako dodávateľ a na predmetné spotrebiteľské vzťahy medzi stranami sporu sa vzťahuje úprava zakotvená v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a aj osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv uvedená v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

18. Súd po vykonaní dokazovania s poukazom na uvedené ustanovenia dospel k záveru, že dikcia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená, keďže žalobca ako spotrebiteľ na súde v pozícii žalovaného úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonmi o spotrebiteľských úveroch, a tak má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa zodpovedá. Súd má za to, že v danom prípade je z rozsudku v základnom konaní zrejmé, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa tým, že pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere žalovaný nedodrжал svoju povinnosť uvádzať v zmluvách povinné náležitosti v zmysle zákonnej úpravy účinnej v jej čase uzatvárania a následne od spotrebiteľa vyžadoval plnenie, na ktoré v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. nemal nárok – a to úroky a poplatky, voči ktorým sa žalobca musel následne brániť prostriedkami procesnej obrany. V základnom konaní pritom bol voči žalobcovi ako spotrebiteľovi uplatňovaný nárok až vo výške 4 512,60 EUR. Z rozsudku v základnom konaní je taktiež zrejmé, že žalovaný sa na úkor žalobcu už v čase rozhodovania o veci obohatil o 3 417 EUR, a to práve titulom prijatých úhrad nad rámec úverom poskytnutých finančných prostriedkov. Konaním žalovaného ako dodávateľa tak dokonca došlo k zásahom do majetkovej sféry žalobcu ako spotrebiteľa.

19. Súd mal tak za to, že vyššie uvedené porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa boli v tomto konaní riadne preukázané. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo

povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Čo sa týka žalovaným namietaného netvrdenia, či neosvedčenia vznikutej ujmy (ktoré asi priznával, že nie je potrebné preukazovať), tu si súd dovolí iba stroho konštatovať, že predmetné ustanovenie nevyžaduje vznik ujmy a jej preukázanie v konaní. Ako už súd citoval vyššie rozhodnutie najvyššieho súdu (viď bod 14. odôvodnenia), nie je stanovená podmienka, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma. Pri úvahách o výške primeraného finančného zadosťučinenia tak súd vychádza predovšetkým z konkrétnych okolností daného prípadu, a to intenzity porušenia práv spotrebiteľa/povinností dodávateľa, charakteru porušených práv/povinností a ich potenciálnych dôsledkov, časového trvania závadného konania a v neposlednom rade na jednotlivé funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu sa súd v rámci úvahy o výške primeraného finančného zadosťučinenia nestotožnil s výškou žalobcom uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia.

20. S poukazom na citované právne ustanovenia a vzhľadom na zistené skutkové okolnosti tohto prípadu (bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu absencie povinných zmluvných náležitostí, reálny zásah do majetkovej sféry žalobcu a hrozba ďalšieho zásahu do majetkovej sféry žalobcu) súd priznal žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému v sume 2 000 EUR.

21. Súd sa domnieva, že priznaná suma reflektuje závažnosť konkrétnych porušení práv spotrebiteľa, konkrétne skutkové okolnosti v danom prípade a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, prípadne potenciálnych dôsledkov, ktoré spotrebiteľom hrozili, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pri výške určenia primeraného finančného zadosťučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu a dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 EUR (takmer polovici z toho, o čo sa chcel žalovaný v základnom konaní obohatiť na úkor žalobcu) považuje za primerané, spĺňajúce jednak funkciu satisfakcie pre žalobcu a minoritne aj funkciu sankcie pre žalovaného zohľadňujúc podľa názoru súdu ako najvýznamnejšiu skutočnosť, že v danom prípade si žalovaný uplatňoval nárok vo výške 4 512,60 EUR s prísl. zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý nemal v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru spôsobeného nedostatkami zmluvy nárok. V danom prípade dokonca došlo aj k reálnemu zásahu do majetkovej sféry žalobcu, keď z rozhodnutia v základnom konaní vyplýva, že žalobca preplatil daný úver (uhradil už viac, než žalovanému z danej úverovej zmluvy mal), a to celkom o sumu 3 417 EUR. Súd pritom navyše zohľadnil aj obtiažnejšiu obranu terajšieho žalobcu v základnom konaní, kedy s ohľadom na formulár zmluvy a vyplnenie údajov zo strany žalovaného musel čeliť aj jeho nekalej obchodnej praktike, v rámci ktorej boli do zmluvy začlenené údaje o žalobcovi ako živnostníkovi, v dôsledku čoho sa mal následne úver posudzovať ako podnikateľský.

22. Na dôvazok súd dodáva, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv spotrebiteľa síce nemá byť len odradenie dodávateľa od takýchto praktík do budúca, je ním aj určitá satisfakcia pre spotrebiteľa za to, že podstúpil spor s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol potenciálny benefit aj pre ostatných spotrebiteľov, avšak stále je potrebné mať na zreteli, že primerané finančné zadosťučinenie nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa.

23. Záverom súd konštatuje, že žalovaným vnesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú, nakoľko tak, ako uviedol žalobca, všeobecná trojročná premlčacia doba v danom prípade aj podľa názoru súdu začína plynúť až právoplatnosťou rozhodnutia v základnom konaní, kedy sa splnil predpoklad v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa spočívajúci v úspešnom uplatnení porušenia práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa na súde. Premlčacia doba tak začala plynúť až dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, ktorým žalobca úspešne uplatnil alebo bránil právo. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie podaná dňa 19.05.2023 tak bola s ohľadom na právoplatnosť rozsudku v základnom konaní dňa 29.07.2022 podaná včas.

24. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak vychádzajúc pri výpočte trov konania z prísudku. Plný úspech žalobcu v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd odvodzoval od úspechu v základe nároku. K tomu podporne súd poukazuje na literatúru, napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926-927, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne žalobca neuplatňuje výšku plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

- 2 - 17Csp/53/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.